

ЮРИДИЧНИЙ НАУКОВИЙ ЕЛЕКТРОННИЙ ЖУРНАЛ

ЕЛЕКТРОННЕ НАУКОВЕ
ФАХОВЕ ВИДАННЯ

www.lsej.org.ua

10'2023

**Запорізький національний університет
Міністерства освіти і науки України**

**Електронне наукове фахове видання
«Юридичний науковий
електронний журнал»**

№ 10, 2023

**На підставі Наказу Міністерства освіти та науки України № 409 від 17.03.2020 р. (додаток 1)
журнал внесений до переліку фахових видань категорії «Б» у галузі юридичних наук
(081 – Право, 262 – Правоохоронна діяльність, 293 – Міжнародне право)**

**Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International
(Республіка Польща)**

**Статті у виданні перевірені на наявність плагіату за допомогою програмного забезпечення
StrikePlagiarism.com від польської компанії Plagiat.pl.**

**Видавничий дім
«Гельветика»
2023**

Юридичний науковий електронний журнал – електронне наукове фахове видання юридичного факультету Запорізького національного університету

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Коломоєць Тетяна Олександрівна – доктор юридичних наук, професор

Заступник головного редактора:

Бондар Олександр Григорович – доктор юридичних наук, професор

Відповідальний секретар:

Віхляєв Михайло Юрійович – доктор юридичних наук, професор

Члени редакційної колегії:

Батюк Олег Володимирович – доктор юридичних наук, доцент;
Биргеу Михайло Михайлович – доктор юридичних наук, професор (Республіка Молдова);
Болокан Інна Вікторівна – доктор юридичних наук, доцент;
Ботнару Стела – доктор юридичних наук, доцент;
Бринза Сергій – професор, доктор хабілітат;
Верлос Наталя Володимирівна – доктор юридичних наук, доцент;
Войцех Войтила – доктор гуманітарних наук у галузі філософії (Республіка Польща);
Волошина Владлена Костянтинівна – кандидат юридичних наук, доцент;
Галіцина Наталя Вікторівна – доктор юридичних наук, професор;
Деревянко Наталя Зеновіївна – доктор філософії у галузі права;
Діхтієвський Петро Васильович – доктор юридичних наук, професор;
Дрьомін Віктор Миколайович – доктор юридичних наук, професор;
Дудоров Олександр Олексійович – доктор юридичних наук, професор;
Ібрагімов Соліджон Ібрагімович – доктор юридичних наук, професор (Республіка Таджикистан);
Кантор Наталя Юріївна – кандидат юридичних наук;
Колпаков Валерій Костянтинівич – доктор юридичних наук, професор;
Копча Василь Васильович – доктор юридичних наук, професор;
Курінний Євген Володимирович – доктор юридичних наук, професор;
Кушнір Сергій Миколайович – доктор юридичних наук, професор;
Смирнов Максим Іванович – кандидат юридичних наук, доцент;
Стеценко Семен Григорович – доктор юридичних наук, професор;
Тернушак Михайло Михайлович – доктор юридичних наук;
Уільям Дж. Уоткінс – доктор юридичних наук (США);
Фальковський Андрій Олександрович – кандидат юридичних наук, доцент;
Федчишин Дмитро Володимирович – доктор юридичних наук;
Шарая Анна Анатоліївна – доктор юридичних наук, доцент;
Д-р Ханна Боуз – LLB, MSc, PhD, FHEA, доцент кримінального права (Велика Британія);
Д-р Брюс Вордхо – PhD, LLB, LLM, професор конкурентного права (Велика Британія);
Д-р Джейн Руні – доцент міжнародного права (Велика Британія).

*Рекомендовано до опублікування вченою радою
Запорізького національного університету,
протокол № 3 від 24.10.2023 р.*

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1

**ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА;
ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ**

Гіденко Є.С. РІВЕНЬ ТАКТИЧНОЇ ГРАМОТНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ, ЯКІ ВИКОНУЮТЬ СЛУЖБОВО-БОЙОВІ ЗАВДАННЯ.....	18
Hula I.L. THE IMPACT OF GLOBAL INTEGRATION PROCESSES ON LAW AND LEGAL UNDERSTANDING.....	21
Зеленська І.М., Сучкова А.М. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ДОТРИМАННЯ ПРАВИЛ ЮРИДИЧНОЇ ТЕХНІКИ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ПРОЄКТІВ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТИВ У КОНТЕКСТІ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО САНКЦІЇ».....	25
Мерник А.М., Білецький А.А. ПРАВО НА САМОЗАХИСТ: ЗАГАЛЬНОПРАВОВИЙ АСПЕКТ.....	30
Морквін Д.А., Гох І.М. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ТА ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.....	34
Настюк А.А., Муляр Г.В. ЗАРОДЖЕННЯ ТА ПРАВОВА РЕГУЛЯЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ КУПЦІВ ЯК ЗАКОРДОНОМ, ТАК І В КИЇВСЬКІЙ РУСІ ЗГІДНО ДЖЕРЕЛ ПРАВА.....	38
Повалена М.В., Здрилик І.В., Мельник Н.В. ІСНУВАННЯ ПРАВОВОГО НІГІЛІЗМУ ЯК ФАКТОРУ ПОРУШЕННЯ ОСНОВОПОЛОЖНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ.....	44
Санжаров В.А., Санжарова Г.Ф., Мацелик М.О. ТРЕТІЙ ЛАТЕРАНСЬКИЙ СОБОР І КАНОНІЧНЕ ПРАВО: ЕВОЛЮЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА ТА ПРАВА ЦЕРКВИ В XII СТОЛІТТІ.....	48
Слугоцька В.М. ПРАВОСВІДОМІСТЬ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА РОЗВИТКУ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ СУСПІЛЬСТВА.....	51
Шигаль Д.А. ДЕРЖАВИ ЯК ОБ'ЄКТИ ПОРІВНЯЛЬНОГО ІСТОРИКО-ПРАВОВОГО АНАЛІЗУ: ТЕРИТОРІЯ, НАСЕЛЕННЯ, МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ.....	54

РОЗДІЛ 2

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Ковтун В.І., Ворон Д.М., Жигальов І.Г., Ткачов В.С. СПІВВІДНОШЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ДИСКРЕЦІЙНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ТА СУДОВОГО КОНТРОЛЮ ЗА ЇХ РЕАЛІЗАЦІЮ.....	61
Ковтун В.І. ПОЗИТИВНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ДЕРЖАВИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ НА ЖИТЛО В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ.....	64
Чиркін А.С., Желнін В.Є., Огла М.В. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ШВЕЦІЇ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ.....	68

РОЗДІЛ 3

**ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС;
СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО**

Бачинська Н.О., Шумський С.І. РОЗРВАННЯ ШЛЮБУ В СУДОВОМУ ПОРЯДКУ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ.....	73
Бичкова С.С. ОСОБЛИВОСТІ ПРИМИРЕННЯ СТОРІН ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ.....	76
Василів С.С. ДО ПИТАННЯ РЕКЛАМУВАННЯ АДВОКАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	80
Гузе К.А. ПРОБЛЕМИ ПІДТВЕРДЖЕННЯ ПРОКУРОРОМ, ЩО ЗВЕРНУВСЯ ДО СУДУ ЯК ПОЗИВАЧ, ПІДСТАВ ЗДІЙСНЕННЯ ПРЕДСТАВНИЦТВА ІНТЕРЕСІВ ДЕРЖАВИ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	83
Дзера І.О. ПРОГАЛИНИ У ПРАВОВОМУ РЕГУЛЮВАННІ ПОПЕРЕДНЬОГО ДОГОВОРУ.....	86
Дяченко С.В., Демчук М.В. СУДОВА ПРАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПУ ДИСПОЗИТИВНОСТІ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	92
Колісник О.В. ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНИХ СПОСОБІВ ЗАХИСТУ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ.....	95
Комарницька І.І. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	98

Корнєва П.М. ПРАВО ГРОМАДЯН УКРАЇНИ НА МЕДИЧНУ ДОПОМОГУ В США ТА КАНАДІ В РОЗРІЗІ МІЖНАРОДНОГО ПРИВАТНОГО ПРАВА.....	101
Кройтор В.А. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ ЩОДО МЕДИЧНИХ ІННОВАЦІЙ.....	104
Маліновська І.М. ВПЛИВ МІЖНАРОДНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ БАЗ ДАНИХ НА ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ.....	108
Markovych Kh.M. MORAL AND ETHICAL OBJECTIVES OF NOTARIES' ACTIVITY.....	112
Нечипорук Я.В. НАКАЗНЕ ПРОВАДЖЕННЯ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ: ДІЄВИЙ СУДОВИЙ ЗАХИСТ ЧИ ПРОЦЕСУАЛЬНА ІЛЮЗІЯ.....	115
Онишко О.Б. ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ У СФЕРІ УСИНОВЛЕННЯ В ПРАКТИЦІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ.....	119
Погрібна О.В. ДО ПИТАННЯ ПРО АБСОЛЮТНИЙ ХАРАКТЕР ПРАВА ПРИВАТНОЇ ВЛАСНОСТІ НА ЖИТЛО.....	125
Прокопик А.П. ДИСКРИМІНАЦІЯ ЗА СТАТЕВОЮ ОЗНАКОЮ В УМОВАХ ВІЙНИ: АСПЕКТ НЕПРЯМОЇ ТА ПОЗИТИВНОЇ ДИСКРИМІНАЦІЇ (ПОЗИТИВНИХ ДІЙ).....	129
Рябченко Ю.Ю. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВАЗАСТОСОВЧОЇ ПРАКТИКИ СУДІВ ЗАГАЛЬНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ В ЗЕМЕЛЬНИХ СПОРАХ.....	133
Товстун Н.М. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ МАЙНОВИХ ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, СТВОРЕНІ ПІД ЧАС ПЕРЕБУВАННЯ В ШЛЮБІ.....	137
Токарева В.О. ПОРУШЕННЯ ПРАВ НА ТОРГОВЕЛЬНІ МАРКИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ.....	141
Холявка С.В. ДОГОВІР В МЕХАНІЗМІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	145
Шишка О.Р. ПІДПРИЄМСТВО ЯК СУБ'ЄКТ ТА ОБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН У СФЕРІ ВЕНЧУРНОГО ІНВЕСТИВАННЯ: ОГЛЯД ТЕОРЕТИЧНИХ ТОЧОК ЗОРУ.....	148
Яковець І.С. ДОСВІД САУДІВСЬКОЇ АРАВІЇ ТА ЕГИПТУ В ЗАСТОСУВАННІ ДОГОВОРІВ КЕРОВАНОГО ДОСТУПУ.....	152
Янчук А.А. МЕДІАЦІЯ СІМЕЙНИХ КОНФЛІКТІВ.....	155
Ященко К.Ю. ПРАВОВІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ІНСТРУМЕНТІВ ВИВЕДЕННЯ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ БАНКІВ З РИНКУ В УКРАЇНІ.....	159

РОЗДІЛ 4

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

Бахновська І.П., Костюк Н.П. СУТНІСТЬ ТА ПЕРЕВАГИ МЕДІАЦІЇ В БІЗНЕСІ.....	164
Вакарюк Л.В., Гетьманцева Н.Д. ПОНЯТТЯ ТА ТИПОЛОГІЯ МОДЕЛЕЙ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ.....	167
Дідук О.В. ОКРЕМІ ЗАСАДИ ПРОТИДІЇ ПРИВЛАСНЕННЮ, РОЗТРАТІ МАЙНА АБО ЗАВОЛОДІННЮ НИМ ШЛЯХОМ ЗЛОВЖИВАННЯ СЛУЖБОВИМ СТАНОВИЩЕМ.....	172
Дутка В.В. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗГЛЯДУ СПРАВ ПРО БАНКРУТСТВО.....	176
Зільник Н.М. АДВОКАТ ЯК ПРЕДСТАВНИК У ГОСПОДАРСЬКОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	179
Міщенко В.С. ПРОПОРЦІЙНІСТЬ ТА ЗБАЛАНСОВАНІСТЬ ЗАСОБІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЯК ЗАПОРУКА УТВЕРДЖЕННЯ ІДЕОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНОЇ СПРАВЕДЛИВОСТІ В СУСПІЛЬСТВІ.....	183
Моїсєєнко Ю.М. АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ ВПЛИВУ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА НА ЕКОНОМІЧНУ СВОБОДУ ТА ПРАВА ПІДПРИЄМЦІВ (НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ АСПЕКТИ).....	186
Нестеров Г.Г. ОБСЯГ ТА ЗМІСТ ГОСПОДАРСЬКОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	191
Нечипоренко С.М., Чікірякін Д.В. ТЕХНОЛОГІЯ ЯК ОБ'ЄКТ ІННОВАЦІЙНОГО ПРАВА: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ.....	198

Поляков Р.Б. ПРИНЦИП ВСЕСПІЛЬНОСТІ ЯК ОСНОВОПОЛОЖНИЙ (БАЗИСНИЙ) ПРИНЦИП ВІДНОСИН БАНКРУТСТВА (НЕПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ).....	202
Сорока Є.Є., Осадча А.С. КОМЕРЦІЙНА ТАЄМНИЦЯ: ПРАВОВИЙ ПОГЛЯД.....	211

РОЗДІЛ 5

ТРУДОВЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Гасвий В.В. СПЕЦІАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ РОЗВИТКУ КОНЦЕПЦІЇ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.....	215
Конопельцева О.О. ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ МЕДИЧНИХ ОГЛЯДІВ ПРАЦІВНИКІВ, ЗАЙНЯТИХ НА ВАЖКИХ РОБОТАХ ІЗ ШКІДЛИВИМИ ЧИ НЕБЕЗПЕЧНИМИ УМОВАМИ ПРАЦІ, АБО ТАКИХ, ДЕ Є ПОТРЕБА У ПРОФЕСІЙНОМУ ДОБОРІ ТА ОСІБ ВІКОМ ДО 21 РОКУ.....	220
Прокопчук Н.Р. ЗМІНИ У ТРУДОВОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ. ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН.....	224
Смолярова М.Л. ЮРИДИЧНЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ПРАВОВИХ СТИМУЛІВ У ТРУДОВОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ.....	227
Теплюк Л.М. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО СИСТЕМИ ПОЗАСУДОВОГО ВИРІШЕННЯ КОЛЕКТИВНИХ ТРУДОВИХ СПОРІВ.....	230
Черезова Т.О. ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ ПРАВ ЗАСУДЖЕНИХ ДО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ.....	234

РОЗДІЛ 6

ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО; АГРАРНЕ ПРАВО; ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО; ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО

Вергелес О.О., Ковтуненко О.А. ДОГОВІР СУПЕРФІЦІО: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТИ.....	241
Гайворонський Д.А., Левченко В.Р. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ.....	244
Данилюк С.М. КОНСТИТУЦІЙНІ ЕКОЛОГІЧНІ ПРАВА ГРОМАДЯН.....	248
Єрмак В.П., Катурга В.В. ДЕЯКІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАБРУДНЕННЯ КОСМІЧНОГО ПРОСТОРУ.....	251
Ігнатенко І.В., Бухова Д.М., Смаль Ю.О. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНСТИТУТУ ДОБРОСУСІДСТВА В УКРАЇНІ.....	255
Кречик А.С., Кривець О.В., Савчук О.О. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ В УКРАЇНІ: ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ.....	259
Курман Т.В. ПРАВО ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ: ЕВОЛЮЦІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	263
Леонова А.В., Зварич Я.В. СТАН ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	266
Марич Х.М. ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРИРОДООХОРОННІ СТАНДАРТИ ТА ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ В СФЕРІ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.....	269
Муризіна М.С., Дочия А.М. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ.....	272
Новак В.М., Лозо О.В. ЕКОЛОГІЧНА СВІДОМІСТЬ ТА ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА ЯК АКТУАЛЬНІ НАПРЯМИ ДЛЯ РЕФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ.....	277
Пилипенко І.С., Пашкова Н.В., Зленко О.О. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ КУРС: ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ОКРЕМИХ СКЛАДОВИХ В УКРАЇНІ.....	281
Сіваш А.А., Шерстюк К.Д. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ.....	286
Сотник О.С. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО РОЗВ'ЯЗАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ В ПРОЦЕСІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	290
Стоян Є.О., Артеменко К.С., Пищенко О.В. ПРИВАТИЗАЦІЯ ЗЕМЕЛЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	295

Удовенко І.О., Шемякін М.В., Прокопенко Н.А. ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ: ЗЕМЕЛЬНА ОРЕНДА, ОБРОБІТОК ТА АГРАРНА ПОЛІТИКА.....	298
Хижняк Б.С., Пантелейчук А.С. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ БЕЗОПЛАТНОГО ОДЕРЖАННЯ ЗЕМЕЛЬНОЇ ДІЛЯНКИ У ВЛАСНІСТЬ.....	302
Юрков М.В. ПОНЯТТЯ ТА ОСНОВНІ ОЗНАКИ ПРИВАТИЗАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ ДЕРЖАВНИХ І КОМУНАЛЬНИХ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	305

РОЗДІЛ 7

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Аблязов Д.Е., Солонько М.Ф. ЗАКОНОДАВЧЕ УНОРМУВАННЯ ПИТАННЯ БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ.....	308
Бабін Б.В., Приходько А.В. МЕДИЧНА СИТУАЦІЯ В ОКУПОВАНОМУ КРИМУ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ РЕАГУВАННЯ.....	312
Барановська Т.С., Полежаєва Є.В., Федчишин С.А. ВИМОГИ ДО МОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ: ОКРЕМІ ПИТАННЯ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ДЕРЖАВАХ-ЧЛЕНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	317
Беззубов Д.О., Стародубова О.А., Горбань Є.А. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ПЕРЕВЕЗЕНЬ НА РІЧКОВОМУ ТРАНСПОРТІ.....	321
Navrilenko N.V. TAX LOGISTICS IN THE STATE TAX RELATIONS MANAGEMENT SYSTEM.....	325
Даніч С.А., Стеблянко А.В. ІМПІЧМЕНТ ПРЕЗИДЕНТУ УКРАЇНИ В СВІТЛІ ПОЛОЖЕНЬ КОНСТИТУЦІЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА: МІФ ЧИ РЕАЛЬНІСТЬ?.....	328
Деменко О.Є. СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ПОДАТКОВІ СПОРИ ЯК НА ПРЕДМЕТ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ.....	332
Демчик Н.П. ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПРАВООХОРОНЦІВ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ: МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ТА НАЦІОНАЛЬНІ ЗАКОНИ.....	336
Діордіца І.В. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ КРІЗЬ ПРИЗМУ МУНІЦИПАЛЬНОЇ ТА ОСВІТНЬОЇ РЕФОРМИ У ВОЄННИЙ ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ЧАС.....	340
Довгаль О.О. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ ТРАНСПЛАНТОЛОГІЇ В УКРАЇНІ.....	344
Долгий О.О., Долгий О.А. МОЛОДІЖНИЙ РУХ В УКРАЇНІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ І ЮРИДИЧНО-ПРИКЛАДНИЙ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ТА ІНШИХ ПРІОРИТЕТІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	348
Дрок І.С. РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В АДМІНІСТРАТИВНО-ЮРИСДИКЦІЙНОМУ ПРОВАДЖЕННІ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	353
Клапоушак Д.С. АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО ЯК ФАКТОР ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ.....	356
Кобильнік Д.А., Горбачевська Д.В., Кравець Л.О. ПРОБЛЕМИ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОВЖИВАННЮ ПРИ ОБІГУ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ ТА ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ.....	360
Кобильнік Д.А., Безпалько Ю.Ю., Шаповал К.О. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СПЛАТИ ПОДАТКІВ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ.....	363
Лук'янчиков Є.Д., Колокольніков В.А. ПРОБЛЕМАТИКА АРЕШТУ МАЙНА У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ БЕЗ ПОВІДОМЛЕННЯ ОСОБИ ПРО ПІДОЗРУ.....	368
Мавродієва М.В. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКИХ САНКЦІЙ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ.....	372
Малець М.Р., Карпюк А.О. ПРИНЦИПИ ДИСПОЗИТИВНОСТІ, ЗМАГАЛЬНОСТІ ТА ОФІЦІЙНОГО З'ЯСУВАННЯ ВСІХ ОБСТАВИН СПРАВИ ЯК ГАРАНТІЇ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	377
Малець М.Р., Матвієнко Я.В. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДОКАЗІВ ТА ДОКАЗУВАННЯ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	381

Марачук А.В., Шулепова О.О. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ОПЕРАЦІЙ З ВІРТУАЛЬНИМИ АКТИВАМИ.....	385
Марченко О.О. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА АПЕЛЯЦІЙНИЙ ПЕРЕГЛЯД АДМІНІСТРАТИВНОЇ СПРАВИ.....	389
Медведенко Н.В., Медведенко С.В. КІБЕРБЕЗПЕКА ТА КІБЕРГІГІЄНА ЯК ЗАСОБИ ЗАПОБІГАННЯ ВТРУЧАННЯМ В ДІЯЛЬНІСТЬ ЗАХИСНИКА ЧИ ПРЕДСТАВНИКА ОСОБИ.....	394
Мельниченко Б.Б. ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ СУТНОСТІ ПУБЛІЧНОГО ІНТЕРЕСУ ЯК АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОЇ КАТЕГОРІЇ.....	399
Метелев О.П., Плетньов О.В. ПРОТИДІЯ ВПЛИВУ НА ДЕРЖАВНІ ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ ТА ОБ'ЄКТИ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	402
Петричук М.В. МЕТОДИ АДМІНІСТРАТИВНО-ЮРИСДИКЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ.....	407
Петров М.С., Беспалова К.О., Дуднік Д.А. АНАЛІЗ АКТУАЛЬНИХ ПЕРСПЕКТИВ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ В УКРАЇНІ.....	411
Семенчук Н.О. ДЕРЖАВНА ІНСПЕКЦІЯ АРХІТЕКТУРИ ТА МІСТОБУДУВАННЯ УКРАЇНИ ЯК УЧАСНИК АДМІНІСТРАТИВНИХ СПОРІВ У СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ.....	415
Сливка М.М., Сливка В.В. ПРИМИРЕННЯ СТОРІН ТА ВРЕГУЛЮВАННЯ СПОРУ ЗА УЧАСТЮ СУДДІ ЯК АЛЬТЕРНАТИВНІ СПОСОБИ ВИРІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СПОРУ В СУДІ.....	419
Сливка М.М. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА МЕДІАЦІЇ ТА ЇЇ СПІВВІДНОШЕННЯ З ПРИМИРЕННЯМ СТОРІН В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	422
Собакарь А.О. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ РІЧКОВОГО СУДНОПЛАВСТВА В УКРАЇНІ.....	425
Стремецька А.О., Пустовіт Ю.Ю. ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МОНИТОРИНГУ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ.....	429
Сукмановська Л.М. СУБ'ЄКТИ ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАХОДІВ ЩОДО ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ В УКРАЇНІ.....	433
Теслюк Я.О. РОЗВИТОК ВІТЧИЗНЯНОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО РЕГУЛЮВАННЯ ПИТАНЬ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ.....	438
Тимошенко А.В., Котляренко О.П. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ВОЄННОГО СТАНУ: ОСНОВНІ АСПЕКТИ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ПРАВА І СВОБОДИ ГРОМАДЯН.....	442
Тугарова О.К. ВОЄННИЙ СТАН VS СВОБОДА СЛОВА: ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....	446
Чайка Р.О., Гуржій А.В. ПІДСТАВИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ПРАЦІ.....	451
Шандрук С.М. ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ: ОСНОВОПОЛОЖНІ ЗАСАДИ.....	455
Шопіна І.М. ОСОБЛИВОСТІ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ ТА ПІДВИЩЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ПЕРІОД ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ.....	458
Шульга Т.М., Сторчак А.О. АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ.....	462

РОЗДІЛ 8

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ТА КРИМІНОЛОГІЯ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

Агєєнко А.В. ОБ'ЄКТ ДЕКЛАРУВАННЯ НЕДОСТОВІРНОЇ ІНФОРМАЦІЇ (СТ. 366 ² КК УКРАЇНИ).....	465
Ільїна О.В. ПРОБАЦІЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ ПАРАДИГМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОСУДДЯ.....	469
Колеснікова І.А. ЦИФРОВІ СЛІДИ: ПОНЯТТЯ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ.....	472
Кутєпов М.Ю. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ЗАСУДЖЕНИХ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	476
Литвиненко О.Ю. КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧІ ЗАСАДИ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ЗАСУДЖЕНИХ В МІСЦЯХ НЕСВОБОДИ.....	479
Ломака Ю.М. ІСТОРИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ ЗА ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.....	483

Павленко Т.А., Корабель М.Г. ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО ЩОДО ДІТЕЙ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	486
Петер Г.Г. КРИМІНОЛОГІЧНА МОДЕЛЬ КОСМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЯК НЕОБХІДНІСТЬ У СТАНОВЛЕННІ НОВОГО СВІТОВОГО ПОРЯДКУ У ВОЄННИЙ ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ЧАСИ.....	489
Пивоваров В.В. БЕЗПЕЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ В УСТАНОВАХ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ: ПРАВООХОРОННИЙ АСПЕКТ.....	493
Резніченко Г.С. ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ДОСЯГНЕННЯ РЕСОЦІАЛІЗАЦІЇ ЖІНОК, ЗАСУДЖЕНИХ ДО ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ.....	498
Рубашенко М.А. КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА КЛАСИФІКАЦІЯ КОЛАБОРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (СТ. 111-1 КК).....	501
Третяков Д.А. ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВOPOPУШЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 369-2 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ.....	507
Удод А.М., Крушеницький А.В. ОСОБЛИВОСТІ КВАЛІФІКАЦІЇ ПОГРОЗИ АБО НАСИЛЬСТВА ЩОДО ПРАЦІВНИКА ПРАВООХОРОННОГО ОРГАНУ ЗА СУКУПНІСТЮ ЗЛОЧИНІВ ТА ПОВТОРНІСТЮ.....	510
Шакін Р.С. СОЦІАЛЬНА ОБУМОВЛЕНІСТЬ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО У ФОРМІ ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДІТЬМИ.....	514
Яковюк І.В. КОЛАБОРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ: У ЧОМУ ПОЛЯГАЄ ЗАГРОЗА НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ?.....	518

РОЗДІЛ 9

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Агаркова О.І., Сокирко К.О. ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ВИЯВЛЕННЯ І ДОКУМЕНТУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ КОЛАБОРАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ	523
Бабій С.В. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ОКРЕМИХ ГАЛУЗЕВИХ ЗАСАД КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ПІД ЧАС ЗАСТОСУВАННЯ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ У ВИГЛЯДІ ТРИМАННЯ ПІД ВАРТОЮ.....	527
Білецький В.О., Матняк В.М. ПРОФАЙЛІНГ ЯК ПРЕВЕНТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ У ЗАПОБІГАННІ ЗЛОЧИНАМ НА ДЕРЖАВНОМУ КОРДОНІ УКРАЇНИ.....	531
Білоус І.М. УЧАСТЬ ПСИХОЛОГА ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ЗА УЧАСТЮ НЕПОВНОЛІТНІХ ОСІБ	534
Гора І.В., Колесник В.А., Попович І.І. ОКРЕМІ ПИТАННЯ КОМПЛЕКСНОЇ СУДОВОЇ АВТОТЕХНІЧНОЇ, ТРАНСПОРТНО-ТРАСОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА ЕКСПЕРТИЗИ МАТЕРІАЛІВ ВІДЕОЗАПИСУ В РОЗСЛІДУВАННІ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНИХ ПОДІЙ.....	537
Горб В.В. МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЗАГРОЗИ ТЕРОРИСТИЧНОГО ХАРАКТЕРУ.....	543
Єрмоменко В.О. ПРАВОВІ ПІДСТАВИ ТА МЕХАНІЗМИ ПРИПИНЕННЯ ГРОМАДЯНСТВА В РОЗРІЗІ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВOPOPУШЕНЬ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.....	548
Загородній В.С., Загородній І.В., Чіпко Н.В. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ТА МІЖНАРОДНІ ТЕНДЕНЦІЇ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ МЕТОДИКИ.....	556
Катунова А.В. ЩОДО НАСЛІДКІВ ЗМІН У ФУНКЦІОНАЛЬНОМУ НАВАНТАЖЕННІ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ.....	560
Кравчук О.О. РОЗВИТОК ІНСТИТУТУ ВИКРИВАЧА В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	564
Мудрецька Г.В. ПРОБЛЕМА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ МАТЕРІАЛІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ У РОЗРІЗІ НАДАННЯ ДОСТУПУ ДО НИХ СТОРОНІ ЗАХИСТУ.....	569
Сабанюк Т.Р. МОДЕЛІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ СЛІДЧОГО ТА ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ПРИ ВИЯВЛЕННІ В РЕЗУЛЬТАТІ ЗДІЙСНЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ГОТУВАННЯ ДО ВЧИНЕННЯ, ВЧИНЕННЯ УМИСНОГО ВБИВСТВА.....	573
Слівінський В.В., Рибалко В.В. НЕВМОТИВОВАНИСТЬ ПОСТАНОВИ ПРОКУРОРА ПРО ЗМІНУ ПІДСЛІДНОСТІ ВНАСЛІДОК НЕЕФЕКТИВНОГО ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ ЯК ПІДСТАВА ВИЗНАННЯ НЕДОПУСТИМОСТІ ДОКАЗІВ.....	577

РОЗДІЛ 10

СУДОУСТРІЙ; ПРОКУРАТУРА ТА АДВОКАТУРА

Дудченко О.Ю. ПЕРСПЕКТИВИ РЕФОРМУВАННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОКУРАТУРИ: АНАЛІЗ ЗАКОНОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	581
--	-----

Ковальова Я.О. ДОПУСК ДО ПРОХОДЖЕННЯ СТАЖУВАННЯ В АДВОКАТУРІ ТА ПРИНЦИП НЕСУМІСНОСТІ – ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	585
Мартинюк О.В., Парійчук К.О. СУДОВА РЕФОРМА В УКРАЇНІ У СВІТЛІ НАБУТТЯ НЕЮ ЧЛЕНСТВА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ.....	589

РОЗДІЛ 11 МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

Бааджи Н.А. ДО ПИТАННЯ ЗАКОННОСТІ ДЕРОГАЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ: УМОВИ ПРАВОМІРНОСТІ ЗГІДНО ПРАКТИЦІ ЄСПЛ.....	593
Білоусов М.С. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЙКРАЩИХ ІНТЕРЕСІВ ДИТИНИ У МІГРАЦІЙНОМУ ПРАВІ ЄС ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ПРАВА НА ВОЗЗ'ЄДНАННЯ СІМ'Ї ГРОМАДЯН ТРЕТІХ КРАЇН.....	597
Брацук І.З., Мокрецова Є.-С.М., Шушкевич В.С. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФІЛАКТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ РІДКІСНИХ (ОРФАННИХ) ЗАХВОРЮВАНЬ В ЄС ТА УКРАЇНІ: ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ.....	600
Васильцюн І.І. ПОНЯТТЯ ТА СУСПІЛЬНА НЕБЕЗПЕКА ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ.....	608
Казак Р.А., Турчина М.О., Вільхівський В.В. РОЗВИТОК ТА ПОСИЛЕННЯ ГЕОПОЛІТИЧНОЇ ТА МІЛІТАРИСТИЧНОЇ ПОЗИЦІЇ ПОЛЬЩІ У ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНІЙ ЄВРОПІ.....	612
Коваленко В.В. ОРГАНИ НАГЛЯДОВОЇ ПРОБАЦІЇ В СПОЛУЧЕНИХ ШТАТАХ АМЕРИКИ.....	616
Мануїлова К.В., Гребенюк Д.О. ВИКЛИКИ СУЧАСНОГО МІЖНАРОДНОГО ПРАВА: ВІД ПУБЛІЧНОГО ДО ПРИВАТНОГО.....	619
Махаринець Д.Є. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ МІЖНАРОДНОГО КОМЕРЦІЙНОГО АРБІТРАЖУ.....	624
Петрова Н.О., Курило О.М., Даниленко В.С., Желдубовський Я.О. МІЖНАРОДНИЙ ТЕРОРИЗМ: ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ВИКЛИКИ У СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ.....	628
Пічко Р.С. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ПИТАННЯ КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ КОСМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	632
Саракуца М.О., Петько О.С. ДЕЯКІ АСПЕКТИ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В КОНТЕКСТІ ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	637
Сироїд Т.Л. ІНСТИТУЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У СФЕРІ БОРОТЬБИ З НЕЛЕГАЛЬНОЮ МІГРАЦІЄЮ.....	641
Steshenko V.M. EVOLUTION OF INTERNATIONAL LEGAL REGULATION PROTECTION OF CHILDREN'S RIGHTS AT THE UNIVERSAL LEVEL.....	646
Уварова М.В. ДЕНОНСАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ В УКРАЇНІ.....	651
Яшенко Д.С., Оксенюк К.М. ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ ТА ДЕРЖАВАХ-ЧЛЕНАХ.....	654

РОЗДІЛ 12 ФІЛОСОФІЯ ПРАВА

Кузнецова Л.В., Котляр Д.О. ДЕОНТОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМАТИКИ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА.....	657
--	-----

РОЗДІЛ 13 АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ

Коломоєць Т.О., Євтушенко Д.С., Титаренко М.В. ДОВІЧНИЙ ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ: ЧИ «ЯКІСНИМ» Є НОРМАТИВНЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ВИЗНАЧЕННЯ «ПОЛІТИЧНО ЗНАЧУЩИХ ОСІБ»?.....	660
Курінний Є.В. ПОТРЕБИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ І СИСТЕМА ПРІОРИТЕТІВ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО УРЯДУ.....	664
Ладіна Л.С., Веселов М.Ю. ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПРИВАТНОГО НОТАРІУСА.....	668

CONTENTS

SECTION 1

THEORY AND HISTORY OF THE LAW AND THE STATE; HISTORY OF POLITICAL AND LEGAL DOCTRINES

Hidenko Ye.S. GENERAL CHARACTERISTICS AND LEVELS OF TACTICAL LITERACY OF THE PERSONNEL OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE, WHO ARE INVOLVED IN PERFORMING SERVICE AND COMBAT TASKS.....	18
Hula I.L. THE IMPACT OF GLOBAL INTEGRATION PROCESSES ON LAW AND LEGAL UNDERSTANDING.....	21
Zelenska I.M., Suchkova A.M. PARTICULAR ISSUES OF COMPLIANCE WITH THE RULES OF LEGAL TECHNIQUES IN THE PREPARATION OF DRAFT REGULATORY AND LEGAL ACTS IN THE CONTEXT OF THE LAW OF UKRAINE “ON SANCTIONS”.....	25
Mernyk A.M., Biletskyi A.A. THE RIGHT TO SELF-DEFENSE: COMMON LAW ASPECT.....	30
Morkvin D.A., Hohk I.M. NATIONAL GUARD OF UKRAINE OPERATING PRINCIPLES	34
Nastiuk A.A., Muliar H.V. THE ORIGIN AND LEGAL REGULATION OF MERCHANTS’ ACTIVITIES BOTH ABROAD AND IN THE KYIVAN MOVEMENT ACCORDING TO THE SOURCES OF LAW.....	38
Povalena M.V., Zdrenyk I.V., Melnyk N.V. PROTECTION OF CONSTITUTIONAL (FUNDAMENTAL) HUMAN RIGHTS FROM THE PHENOMENON OF LEGAL NIHILISM. INTERNATIONAL LEGAL ANALYSIS.....	44
Sanzharov V.A., Sanzharova H.F., Matselyk M.O. THE THIRD LATERAN COUNCIL AND CANON LAW: EVOLUTION OF CHURCH LEGISLATION AND LAW IN THE 12TH CENTURY.....	48
Sluhotska V.M. LEGAL AWARENESS AS A NECESSARY CONDITION FOR THE DEVELOPMENT OF SOCIETY’S LEGAL CULTURE.....	51
Shyhal D.A. STATES AS OBJECTS OF THE COMPARATIVE HISTORICAL AND LEGAL ANALYSIS: TERRITORY, POPULATION, MECHANISM OF STATE POWER.....	54

SECTION 2

CONSTITUTIONAL LAW; MUNICIPAL LAW

Kovtun V.I., Voron D.M., Zhyhalov I.H., Tkachov V.S. THE RELATIONSHIP OF THE EXERCISE OF DISCRETIONARY POWERS AND JUDICIAL CONTROL OVER THEIR EXERCISE.....	61
Kovtun V.I. POSITIVE OBLIGATIONS OF THE STATE REGARDING THE ENSURE OF THE RIGHT TO HOUSING IN THE CONDITIONS OF MILITARY ACTIONS.....	64
Chyrkin A.S., Zhelnin V.Ye., Ohla M.V. PECULIARITIES OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ORGANIZATION IN SWEDEN: EXPERIENCE FOR UKRAINE.....	68

SECTION 3

CIVIL LAW AND CIVIL PROCESS; FAMILY LAW; INTERNATIONAL PRIVATE LAW

Bachynska N.O., Shumskyi S.I. DISSOLUTION OF MARRIAGE IN THE COURT PROCEDURE: PROBLEM ISSUES.....	73
Bychkova S.S. PECULIARITIES OF THE RECONCILIATION OF THE PARTIES TO ENFORCEMENT PROCEEDINGS.....	76
Vasylyv S.S. ON THE ISSUE OF ADVERTISING OF ADVOCACY.....	80
Huze K.A. THE PROBLEMS OF CONFIRMATION BY THE PROSECUTOR, WHO APPEALED TO THE COURT AS A PLAINTIFF, OF THE GROUNDS FOR THE REPRESENTATION OF THE STATE’S INTERESTS IN CIVIL PROCEEDINGS.....	83
Dzera I.O. GAPS IN THE LEGAL REGULATION OF PRELIMINARY CONTRACT.....	86
Diachenko S.V., Demchuk M.V. LITIGATION APPLICATION OF THE PRINCIPLE OF DISPOSITIVITY IN CIVIL PROCEEDINGS.....	92
Kolisnyk O.V. PROBLEMS OF DETERMINING EFFECTIVE MEANS TO PROTECT CIVIL RIGHTS.....	95

Komarnytska I.I. THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS OF THE CIVIL-LEGAL PROTECTION OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS.....	98
Kornieva P.M. THE RIGHT OF UKRAINIAN CITIZENS TO MEDICAL CARE IN THE US AND CANADA IN THE CONTEXT OF PRIVATE INTERNATIONAL LAW.....	101
Kroitor V.A. LEGAL SECURITY OF INVESTMENT PROJECTS IN MEDICAL INNOVATIONS.....	104
Malinovska I.M. INTERNATIONAL TRANSFORMATION OF LEGAL PROTECTION OF DATABASES. IT'S INFLUENCE ON THE LEGISLATION OF UKRAINE.....	108
Markovych Kh.M. MORAL AND ETHICAL OBJECTIVES OF NOTARIES' ACTIVITY.....	112
Nechyporuk Ya.V. WRIT PROCEEDINGS IN FULL-SCALE INVASION OF THE RUSSIAN FEDERATION IN UKRAINE: EFFECTIVE JUDICIAL PROTECTION OR PROCEDURAL ILLUSION.....	115
Onyshko O.B. PROTECTION OF HUMAN RIGHTS IN THE FIELD OF ADOPTION IN THE PRACTICE OF THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS.....	119
Pohribna O.V. TO THE QUESTION OF THE ABSOLUTE NATURE OF THE RIGHT TO PRIVATE OWNERSHIP OF HOUSING.....	125
Prokopyk A.P. DISCRIMINATION BASED ON SEX IN TIMES OF WAR: THE ASPECT OF INDIRECT AND POSITIVE DISCRIMINATION (AFFIRMATIVE ACTION).....	129
Riabchenko Yu.Yu. PECULIARITIES OF LAW ENFORCEMENT PRACTICE OF COURTS OF GENERAL JURISDICTION IN LAND DISPUTES.....	133
Tovstun N.M. LEGAL REGIME OF PROPERTY RIGHTS TO OBJECTS OF INTELLECTUAL PROPERTY CREATED DURING MARRIAGE.....	137
Tokareva V.O. TRADEMARK INFRINGEMENT ON THE INTERNET.....	141
Kholiavka S.V. CONTRACT IN THE MECHANISM OF LEGAL REGULATION OF INNOVATIVE ACTIVITIES.....	145
Shyshka O.R. THE ENTERPRISE AS A SUBJECT AND OBJECT OF CIVIL LEGAL RELATIONS IN THE FIELD OF VENTURE INVESTING: AN OVERVIEW OF THEORETICAL POINTS OF VIEW.....	148
Yakovets I.S. EXPERIENCE OF SAUDI ARABIA AND EGYPT IN THE APPLICATION OF MANAGED ENTRY AGREEMENTS.....	152
Yanchuk A.A. MEDIATION OF FAMILY CONFLICTS.....	155
Yashchenko K.Yu. LEGAL ASPECTS OF INTRODUCING AND DEVELOPING BANK FAILURE MANAGEMENT TOOLS IN UKRAINE.....	159

SECTION 4

ECONOMIC LAW; ECONOMIC PROCEDURAL LAW

Bakhnovska I.P., Kostiuk N.P. ESSENCE AND ADVANTAGES OF MEDIATION IN BUSINESS.....	164
Vakariuk L.V., Hetmantseva N.D. CONCEPT AND TYPOLOGY OF CORPORATE GOVERNANCE MODELS.....	167
Diduk O.V. SEPARATE PRINCIPLES AGAINST APPROPRIATION, WASTE OF PROPERTY OR POSSESSION OF IT THROUGH ABUSE OF OFFICIAL POSITION.....	172
Dutka V.V. PROCEDURAL FEATURES OF CONSIDERATION OF BANKRUPTCY CASES.....	176
Zilnyk N.M. LAWYER AS REPRESENTATIVE IN ECONOMIC JURISDICTION.....	179
Mishchenko V.S. PROPORTIONALITY AND BALANCE OF THE MEANS OF IMPLEMENTING THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS AS A GUARANTEE OF ESTABLISHING THE IDEOLOGY OF SOCIAL JUSTICE IN SOCIETY.....	183
Moiseienko Yu.M. ACTUAL DIRECTIONS OF THE IMPACT OF STATE AND LAW ON THE ECONOMIC FREEDOM AND RIGHTS OF ENTREPRENEURS (NATIONAL AND INTERNATIONAL ASPECTS).....	186
Nesterov H.H. THE SCOPE AND CONTENT OF THE ECONOMIC COMPETENCE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT BODIES.....	191
Nechyporenko S.M., Chikiriakin D.V. TECHNOLOGY AS AN OBJECT OF INNOVATION LAW: FROM THEORY TO PRACTICE.....	198
Poliakov R.B. THE PRINCIPLE OF COMMUNITY AS A FUNDAMENTAL (BASIC) PRINCIPLE OF BANKRUPTCY (INSOLVENCY) RELATIONS.....	202
Soroka Ye.Ye., Osadcha A.S. COMMERCIAL SECRET: A LEGAL PERSPECTIVE.....	211

SECTION 5 LABOUR LAW; SOCIAL SECURITY LAW

Haievyi V.V. SPECIAL PRINCIPLES OF LEGAL REGULATION OF SOCIAL SECURITY IN THE CONTEXT OF THE DEVELOPMENT OF THE CONCEPT OF CIVIL SOCIETY.....	215
Konopeltseva O.O. LEGAL REGULATION OF CONDUCTING PHYSICAL EXAMINATIONS OF EMPLOYEES DOING HEAVY WORK, WITH HARMFUL OR DANGEROUS WORKING CONDITIONS, OR THOSE WHERE THERE IS A NEED FOR PROFESSIONAL SELECTION AND PERSONS UNDER THE AGE OF 21.....	220
Prokopchuk N.R. CHANGES IN LABOR LEGISLATION DURING MARITAL STATE. FEATURES OF THE REGULATION OF LABOR RELATIONS.....	224
Smoliarova M.L. LEGAL CONSOLIDATION OF LEGAL INCENTIVES IN LABOR LEGISLATION OF UKRAINE.....	227
Teptiuk L.M. WAYS TO IMPROVE THE LEGISLATION ON THE SYSTEM OF OUT-OF-COURT SETTLEMENT OF COLLECTIVE LABOUR DISPUTES.....	230
Cherezova T.O. CONCEPTS AND SIGNS OF THE IMPLEMENTATION OF THE SOCIAL RIGHTS OF CONVICTS PRIOR TO DEPRIVATION OF THEIR FREEDOM.....	234

SECTION 6 LAND LAW; AGRARIAN LAW; ENVIRONMENTAL LAW; NATURAL RESOURCE LAW

Verheles O.O., Kovtunencko O.A. SURFACE CONTRACT: THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS.....	241
Haivoronskyi D.A., Levchenko V.R. PECULIARITIES OF LEGAL REGULATION OF LAND LEASE DURING MARTIAL LAW.....	244
Danyliuk S.M. CONSTITUTIONAL ENVIRONMENTAL RIGHTS OF CITIZENS.....	248
Yermak V.P., Katurha V.V. SOME ASPECTS OF INTERNATIONAL LEGAL REGULATION OF OUTER SPACE POLLUTION.....	251
Ihnatenko I.V., Bukhova D.M., Smal Yu.O. THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS OF THE LEGAL REGULATION OF THE INSTITUTE OF THE NEIGHBORLINESS IN UKRAINE.....	255
Krechyk A.S., Kryvets O.V., Savchuk O.O. LEGAL REGULATION OF THE NATIONAL WASTE MANAGEMENT SYSTEM IN UKRAINE: IMPLEMENTATION OF THE EUROPEAN STANDARDS.....	259
Kurman T.V. THE RIGHT TO FOOD SECURITY: EVOLUTION AND PROSPECTS FOR DEVELOPMENT... ..	263
Leonova A.V., Zvarych Ya.V. THE STATE OF FOOD SECURITY UNDER MARTIAL LAW.....	266
Marych Kh.M. EUROPEAN ENVIRONMENTAL STANDARDS AND LEGISLATION OF UKRAINE IN THE FIELD OF AGRICULTURE.....	269
Muryzina M.S., Dochyia A.M. FEATURES OF LEGAL REGULATION OF LEASES LAND PLOTS DURING MARTIAL LAW.....	272
Novak V.M., Lozo O.V. ENVIRONMENTAL AWARENESS AND ENVIRONMENTAL EDUCATION AS ACTUAL AREAS OF REFORMING THE ENVIRONMENTAL POLICY OF UKRAINE.....	277
Pylypenko I.S., Pashkova N.V., Zlenko O.O. EUROPEAN GREEN COURSE: PROBLEMS OF IMPLEMENTATION OF INDIVIDUAL COMPONENTS IN UKRAINE.....	281
Sivash A.A., Sherstiuk K.D. THE LEGAL REGULATION OF ENVIRONMENTAL PROTECTION IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION.....	286
Sotnyk O.S. INNOVATIVE APPROACHES TO SOLVING ENVIRONMENTAL PROBLEMS IN THE EUROPEAN INTEGRATION PROCESS.....	290
Stoian Ye.O., Artemenko K.S., Pyshenkova O.V. PRIVATIZATION OF LAND IN THE CONDITIONS OF MARTIAL LAW.....	295
Udovenko I.O., Shemiakin M.V., Prokopenko N.A. LAND LAW IN AGRICULTURE: LAND RENT, CULTIVATION AND AGRARIAN POLICY.....	298
Khyzhniak B.S., Panteleichuk A.S. PROBLEM ASPECTS OF CHARGELESS OBTAINING LAND.....	302
Yurkov M.V. CONCEPT AND MAIN FEATURES OF PRIVATIZATION OF LAND OF STATE AND MUNICIPAL AGRICULTURAL ENTERPRISES.....	305

SECTION 7 ADMINISTRATIVE LAW AND PROCESS; FINANCIAL LAW; INFORMATION LAW

Abliazov D.E., Solonko M.F. LEGISLATIVE REGULATION OF THE ISSUE OF ROAD TRAFFIC SAFETY....	308
Babin B.V., Prykhodko A.V. MEDICAL SITUATION IN OCCUPIED CRIMEA AND ORGANIZATIONAL AND LEGAL FORMS OF RESPONSE.....	312
Baranovska T.S., Polezhaieva Ye.V., Fedchyshyn S.A. LANGUAGE COMPETENCE REQUIREMENTS OF CIVIL SERVANTS: SOME ISSUES OF LEGAL REGULATIO IN THE MEMBER STATES OF THE EUROPEAN UNION.....	317
Bezzubov D.O., Starodubova O.A., Horban Ye.A. ADMINISTRATIVE AND LEGAL MECHANISM FOR ENSURING THE SAFETY OF RIVER TRANSPORT.....	321
Havrilenko N.V. TAX LOGISTICS IN THE STATE TAX RELATIONS MANAGEMENT SYSTEM.....	325
Danich S.A., Steblianko A.V. IMPEACHMENT OF THE PRESIDENT OF UKRAINE IN LIGHT OF THE PROVISIONS OF THE CONSTITUTIONAL LEGISLATION: MYTH OR REALITY?.....	328
Demenko O.Ye. MODERN VIEW OF TAX DISPUTES AS A SUBJECT OF ADMINISTRATIVE JURISDICTION.....	332
Demchyk N.P. LEGAL RESPONSIBILITY OF HUMAN RIGHTS DEFENDERS FOR VIOLATIONS OF HUMAN RIGHTS: INTERNATIONAL STANDARDS AND NATIONAL LAWS.....	336
Diorditsa I.V. CURRENT ISSUES OF ENSURING THE STATE SECURITY OF UKRAINE THROUGH THE PRISM OF MUNICIPAL AND EDUCATIONAL REFORM IN WAR AND POST-WAR TIMES.....	340
Dovhal O.O. PROBLEMS OF LEGAL REGULATION IN PUBLIC ADMINISTRATION IN THE FIELD OF TRANSPLANTOLOGY IN UKRAINE.....	344
Dolhyi O.O., Dolhyi O.A. THE YOUTH MOVEMENT IN UKRAINE: THEORETICAL AND LEGAL-APPLIED ASPECTS OF THE IMPLEMENTATION OF ANTI-CORRUPTION AND OTHER PRIORITIES UNDER MARTIAL LAW.....	348
Drok I.S. THE ROLE OF THE NATIONAL POLICE IN ADMINISTRATIVE AND JURISDICTION PROCEEDINGS IN CASES ABOUT ADMINISTRATIVE OFFENSES IN THE FIELD OF INTELLECTUAL PROPERTY.....	353
Klapoushchak D.S. ADMINISTRATIVE PROCEEDINGS AS A FACTOR IN THE PROTECTION OF HUMAN RIGHTS.....	356
Kobylnik D.A., Horbachevska D.V., Kravets L.O. PROBLEMS OF PREVENTING ABUSE OF ALCOHOL AND TOBACCO PRODUCTS.....	360
Kobylnik D.A., Bezpalko Yu.Yu., Shapoval K.O. LEGAL REGULATION OF PAYING TAXES ON THE USE OF VIRTUAL ASSETS.....	363
Lukianchykov Ye.D., Kolokolnikov V.A. PROBLEMS OF SEIZURE OF PROPERTY IN CRIMINAL PROCEEDINGS WITHOUT NOTIFYING THE PERSON OF THE SUSPICION.....	368
Mavrodiieva M.V. FOREIGN EXPERIENCE OF ENFORCEMENT OF ADMINISTRATIVE AND ECONOMIC SANCTIONS FOR OFFENSES IN THE FIELD OF URBAN PLANNING.....	372
Malets M.R., Karpiuk A.O. PRINCIPLES OF DISPOSITY, COMPETITIVENESS AND OFFICIAL INVESTIGATION OF ALL THE CIRCUMSTANCES OF THE CASE AS GUARANTEES OF OBSERVANCE OF HUMAN AND CITIZEN RIGHTS IN THE ADMINISTRATIVE JUDICIARY.....	377
Malets M.R., Matviienko Ya.V. CURRENT ISSUES OF EVIDENCE AND EVIDENCE IN ADMINISTRATIVE JURISDICTION AT THE MODERN STAGE.....	381
Marachuk A.V., Shulepova O.O. PROBLEMATIC ASPECTS OF LEGAL REGULATION OF TRANSACTIONS WITH VIRTUAL ASSETS.....	385
Marchenko O.O. PROBLEM ISSUES OF IMPLEMENTATION OF THE RIGHT TO APPELATE REVIEW OF AN ADMINISTRATIVE CASE.....	389
Medvedenko N.V., Medvedenko S.V. CYBER SECURITY AND CYBER HYGIENE AS MEANS OF PREVENTING INTERFERENCE IN THE ACTIVITIES OF THE PROTECTOR OR REPRESENTATIVE OF A PERSON.....	394
Melnychenko B.B. BASIC APPROACHES TO UNDERSTANDING THE ESSENCE OF THE PUBLIC INTEREST AS AN ADMINISTRATIVE AND LEGAL CATEGORY.....	399

Metlev O.P., Pletnov O.V. COUNTERACTING THE IMPACT ON STATE ELECTRONIC INFORMATION RESOURCES AND CRITICAL INFRASTRUCTURE FACILITIES IN THE MILITARY CONDITIONS.....	402
Petrychuk M.V. METHODS OF ADMINISTRATIVE AND JURISDICTIONAL ACTIVITIES OF STATE FINANCIAL CONTROL BODIES.....	407
Petrov M.S., Bespalova K.O., Dudnik D.A. ANALYSIS OF CURRENT PERSPECTIVES REGARDING IMPLEMENTATION OF TAXATION OF VIRTUAL ASSETS IN UKRAINE.....	411
Semenchuk N.O. THE STATE INSPECTION OF ARCHITECTURE AND URBAN PLANNING OF UKRAINE AS A PARTICIPANT IN ADMINISTRATIVE DISPUTES IN THE FIELD OF URBAN PLANNING.....	415
Slyvka M.M., Slyvka V.V. CONCILIATION OF THE PARTIES AND SETTLEMENT OF THE DISPUTE WITH THE PARTICIPATION OF A JUDGE AS ALTERNATIVE WAYS OF ADMINISTRATIVE DISPUTE RESOLUTION IN COURT.....	419
Slyvka M.M. GENERAL CHARACTERISTICS OF MEDIATION AND ITS RELATIONSHIP WITH CONCILIATION OF THE PARTIES IN ADMINISTRATIVE JURISDICTION.....	422
Sobakar A.O. MODERN TRENDS AND ADMINISTRATIVE AND LEGAL MECHANISM OF DEVELOPMENT OF RIVER SHIPPING IN UKRAINE.....	425
Stremetska A.O., Pustovit Yu.Yu. PROBLEMS OF LEGAL REGULATION OF PUBLIC PROCUREMENT MONITORING	429
Sukmanovska L.M. SUBJECTS OF THE APPLICATION OF SPECIAL MEASURES TO COMBAT DOMESTIC VIOLENCE IN UKRAINE.....	433
Tesliuk Ya.O. DEVELOPMENT OF DOMESTIC ADMINISTRATIVE LAW REGARDING REGULATION OF LABOR MIGRATION ISSUES.....	438
Tymoshenko A.V., Kotliarenko O.P. LEGAL REGIME OF MARTIAL STATE: MAIN ASPECTS AND ITS IMPACT ON THE RIGHTS AND FREEDOMS OF CITIZENS.....	442
Tuharova O.K. MARTIAL STATE VS SPEECH FREEDOM: SEPARATE ISSUES OF LEGAL REGULATION.....	446
Chaika R.O., Hurzhii A.V. GROUNDS FOR ADMINISTRATIVE RESPONSIBILITY FOR LABOR PROTECTION OFFENSES.....	451
Shandruk S.M. ELECTRONIC GOVERNANCE: BASIC PRINCIPLES.....	455
Shopina I.M. FEATURES OF PREVENTING CORRUPTION AND PROMOTING INTEGRITY DURING THE PERIOD OF THE LEGAL REGIME OF MARTIAL STATE.....	458
Shulha T.M., Storchak A.O. ADMINISTRATION OF VALUE ADDED TAXES.....	462

SECTION 8

CRIMINAL LAW AND CRIMINOLOGY; PENAL LAW

Aheienko A.V. OBJECT OF DECLARING UNRELIABLE INFORMATION (ART. 366-2 OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE).....	465
Ilna O.V. PROBATION AS AN IMPORTANT ELEMENT OF THE CRIMINAL JUSTICE PARADIGM.....	469
Kolesnikova I.A. DIGITAL TRACES: CONCEPTS AND THEIR MEANING IN THE INVESTIGATION OF CRIMINAL OFFENSES	472
Kutiepov M.Yu. CURRENT ISSUES IN PROTECTING THE RIGHTS OF CONVICTS IN TIMES OF MARTIAL LAW.....	476
Lytvynenko O.Yu. CRIMINAL AND EXECUTIVE PRINCIPLES LEGAL STATUS OF THE CONVICTED IN PLACES OF DETENTION.....	479
Lomaka Yu.M. HISTORICAL BASIS OF STUDYING THE MECHANISM FOR ENSURING THE EXECUTION OF PUNISHMENTS FOR CRIMES AGAINST THE BASICS OF NATIONAL SECURITY...	483
Pavlenko T.A., Korabel M.H. DOMESTIC VIOLENCE AGAINST CHILDREN UNDER CONDITIONS OF WAR.....	486
Peter H.H. CRIMINOLOGICAL MODEL OF SPACE SECURITY AS A NECESSITY FOR THE ESTABLISHMENT OF A NEW WORLD ORDER IN WARTIME AND POST-WAR.....	489
Pyvovarov V.V. SAFETY ENVIRONMENT IN PENAL INSTITUTIONS: LAW ENFORCEMENT ASPECT...	493

Reznichenko H.S. SOME PROBLEMS OF THE MAIN MEANS OF ACHIEVING RESOCIALIZATION OF WOMEN SENTENCED TO DEPRIVATION OF LIBERTY.....	498
Rubashchenko M.A. CRIMINAL CLASSIFICATION OF COLLABORATIVE ACTIVITIES (ART. 111-1 OF THE CRIMINAL CODE).....	501
Tretiakov D.A. PROBLEMATIC ISSUES IN THE QUALIFICATION OF THE CRIMINAL OFFENSE STIPULATED BY ARTICLE 369-2 OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE.....	507
Udod A.M., Krushenytskyi A.V. CHARACTERISTICS OF THE QUALIFICATION OF THREAT OR VIOLENCE AGAINST A LAW ENFORCEMENT BODY EMPLOYEE ACCORDING TO THE NUMBER OF CRIMES AND REPETITION.....	510
Shakin R.S. SOCIAL DETERMINATION OF CRIMINAL RESPONSIBILITY FOR DOMESTIC VIOLENCE IN THE FORM OF CRUEL TREATMENT WITH CHILDREN.....	514
Yakoviuk I.V. COLLABORATIVE ACTIVITIES IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS: WHAT IS THE THREAT TO UKRAINE'S NATIONAL SECURITY?.....	518

SECTION 9 CRIMINAL PROCESS AND FORENSIC SCIENCE; FORENSIC EXAMINATION; OPERATIVELY-SEARCH ACTIVITY

Aharkova O.I., Sokyrko K.O. SOME FEATURES OF DETECTING AND DOCUMENTING CRIMES RELATED TO COLLABORATIVE ACTIVITIES.....	523
Babii S.V. FEATURES OF THE IMPLEMENTATION OF CERTAIN SECTORAL PRINCIPLES OF CRIMINAL PROCEEDINGS DURING THE APPLICATION OF PRECAUTIONARY MEASURE IN THE FORM OF DETENTION IN CUSTODY.....	527
Biletskyi V.O., Matniak V.M. PROFILING AS A PREVENTIVE TECHNOLOGY IN PREVENTING CRIMES AT THE STATE BORDER OF UKRAINE.....	531
Bilous I.M. PARTICIPATION OF A PSYCHOLOGIST DURING THE CONDUCT OF INVESTIGATIVE (SEARCH) ACTIONS INVOLVING MINORS	534
Hora I.V., Kolesnyk V.A., Popovych I.I. SEPARATE ISSUES OF COMPLEX FORENSIC VEHICLE ENGINEERING, TRANSPORT AND TRASOLOGY EXAMINATION AND EXAMINATION OF VIDEO RECORDING MATERIALS IN THE INVESTIGATION OF ROAD AND TRANSPORT EVENTS.....	537
Horb V.V. METHODOLOGY FOR ASSESSING THE LEVEL OF THE THREAT OF A TERRORIST NATURE.....	543
Yeromenko V.O. LEGAL GROUNDS AND MECHANISMS FOR TERMINATION OF CITIZENSHIP FOR CRIMINAL OFFENSES AGAINST THE BASICS OF NATIONAL SECURITY.....	548
Zahorodnii V.Ye., Zahorodnii I.V., Chipko N.V. CURRENT ISSUES OF PRE-TRIAL INVESTIGATION AND INTERNATIONAL TRENDS IN FORENSIC METHODOLOGY.....	556
Katunova A.V. REGARDING THE CONSEQUENCES OF CHANGES IN THE FUNCTIONAL WORKLOAD OF THE PROSECUTOR'S OFFICE OF UKRAINE.....	560
Kravchuk O.O. DEVELOPMENT OF THE INSTITUTION OF THE WHISTLEBLOWER IN THE CRIMINAL PROCESS.....	564
Mudretska H.V. THE PROBLEM OF DEFINING THE CONCEPT OF PRE-JUDICIAL INVESTIGATION MATERIALS WITH RESPECT TO PROVIDING ACCESS TO THEM BY THE DEFENSE PARTY.....	569
Sabaniuk T.R. MODELS OF THE ORGANIZATION OF INTERACTION BETWEEN THE INVESTIGATOR AND OPERATIVE UNITS WHEN DETECTED THE PREPARATION FOR COMMITMENT, COMMITMENT OF INTENTIONAL MURDER AS A RESULT OF PERFORMANCE OF OPERATIVE AND SEARCH ACTIVITIES	573
Slivinskyi V.V., Rybalko V.V. UNMOTIVATED PROSECUTOR'S RESOLUTION TO CHANGE JURISDICTION DUE TO INEFFECTIVE PRE-TRIAL.....	577

SECTION 10 JUDICATURE; PUBLIC PROSECUTION AND ADVOCACY

Dudchenko O.Yu. PERSPECTIVES ON REFORMING THE SPECIALIZED ANTI-CORRUPTION PROSECUTION: AN ANALYSIS OF LEGISLATIVE ACTIVITY.....	581
--	-----

Kovalova Ya.O. ADMISSION TO INTERNSHIP AT THE ADVOCACY AND THE PRINCIPLE OF INCOMPATIBILITY – A PRACTICAL ASPECT.....	585
Martyniuk O.V., Pariichuk K.O. JUDICIAL REFORM IN UKRAINE IN THE CONTEXT OF ITS ACQUISITION OF MEMBERSHIP IN THE EUROPEAN UNION.....	589

SECTION 11 INTERNATIONAL LAW

Baadzhy N.A. TO THE QUESTION ON DEROGATION OF HUMAN RIGHTS: CONDITIONS OF THEIR LEGITIMACY ACCORDING TO THE ECHR PRACTICE.....	593
Bilousov M.S. ENSURING THE BEST INTERESTS OF THE CHILD IN MIGRATION LAW EU THROUGH THE PRISM RIGHTS TO FAMILY REUNIFICATION OF THIRD COUNTRY NATIONALS.....	597
Bratsuk I.Z., Mokretsova Ye.-S.M., Shushkevych V.S. LEGAL PRINCIPLES OF ENSURING THE PREVENTION AND TREATMENT OF RARE (ORPHAN) DISEASES IN THE EU LAW AND UKRAINE: PRACTICAL ASPECTS.....	600
Vasytsiun I.I. CONCEPT AND SOCIAL DANGER WAR CRIMES.....	608
Kazak R.A., Turchina M.O., Vilkhivskiy V.V. DEVELOPMENT AND STRENGTHENING OF GEOPOLITICAL AND MILITARY POSITIONS OF POLAND IN CENTRAL AND EASTERN EUROPE.....	612
Kovalenko V.V. AUTHORITIES OF SUPERVISORY PROBATION IN THE UNITED STATES OF AMERICA.....	616
Manuilova K.V., Hrebeniuk D.O. CHALLENGES OF MODERN INTERNATIONAL LAW: FROM PUBLIC TO PRIVATE.....	619
Makharynets D.Ye. CERTAIN ASPECTS OF THE FUNCTIONING OF INTERNATIONAL COMMERCIAL ARBITRATION.....	624
Petrova N.O., Kurylo O.M., Danylenko V.S., Zheldubovskiy Ya.O. INTERNATIONAL TERRORISM: FEATURES OF DEFINITION AND CHALLENGES IN MODERN INTERNATIONAL RELATIONS.....	628
Pichko R.S. INTERNATIONAL LEGAL ISSUES OF COMMERCIALIZATION OF SPACE ACTIVITIES...	632
Sarakutsa M.O., Petko O.S. SOME ASPECTS OF THE MIGRATION POLICY OF THE EUROPEAN UNION IN THE CONTEXT OF THE WAR IN UKRAINE.....	637
Syroid T.L. INSTITUTIONAL MECHANISM OF THE EUROPEAN UNION TO FIGHT ILLEGAL IMMIGRATION.....	641
Steshenko V.M. EVOLUTION OF INTERNATIONAL LEGAL REGULATION PROTECTION OF CHILDREN'S RIGHTS AT THE UNIVERSAL LEVEL.....	646
Uvarova M.V. DENUNCIATION OF INTERNATIONAL TREATIES IN UKRAINE.....	651
Yashchenko D.S., Okseniuk K.M. LEGAL ANALYSIS OF THE LEGISLATIVE REGULATION OF THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE EUROPEAN UNION AND ITS MEMBER STATES.....	654

SECTION 12 PHILOSOPHY OF LAW

Kuznetsova L.V., Kotliar D.O. DEONTOLOGICAL ASPECTS OF DOMESTIC VIOLENCE PROBLEMS...	657
---	-----

SECTION 13 ACTUAL PROBLEMS OF LEGAL SCIENCE

Kolomoiets T.O., Yevtushenko D.S., Tytarenko M.V. LIFELONG FINANCIAL MONITORING: IS THE DEFINITION OF «POLITICALLY EXPOSED PERSONS» «QUALITATIVE» IN THE LAW?.....	660
Kurinniye Ye.V. SUSTAINABLE DEVELOPMENT NEEDS AND THE SYSTEM OF PRIORITIES OF THE UKRAINIAN GOVERNMENT.....	664
Ladina L.S., Veselov M.Ye. LEGAL ASPECTS OF THE PROFESSIONAL RESPONSIBILITY OF A PRIVATE NOTARY.....	668

ПОНЯТТЯ ТА ТИПОЛОГІЯ МОДЕЛЕЙ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

CONCEPT AND TYPOLOGY OF CORPORATE GOVERNANCE MODELS

Вакарюк Л.В., д.ю.н., доцентка,
доцентка кафедри приватного права

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Гетьманцева Н.Д., д.ю.н., професорка,
професорка кафедри приватного права

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

В статті аналізуються сформульовані в доктрині корпоративного права підходи до класифікації моделей корпоративного управління та з'ясовується об'єктивність потреби у їх класифікації. Наголошується, що в кожній країні корпоративне середовище та структура корпоративного управління різняться залежно від таких чинників як умови розвитку економіки, законодавча база, традиції господарської діяльності, укорінені суспільні цінності, норми та правила функціонування суб'єктів господарювання. Звісно на те, якою буде система корпоративного управління, впливають також особливості економічного устрою та розвиток фондового ринку. Співвідношення перерахованих факторів дозволяє говорити про різні моделі корпоративного управління. Акцентується, що на даному етапі розвитку суспільних відносин існують якісно відмінні одна від одної моделі корпоративного управління. Вони є життєздатними, оскільки через багаторічну практику їх реалізації показали свою ефективність у бізнесових процесах.

Підкреслюється, що в юридичній літературі моделі корпоративного управління піддаються класифікації за різними критеріями. Класифікація дає можливість при визначенні її критеріїв виявити нові риси та якісні особливості будь-яких явищ. З позицій практики класифікація має важливе значення як для підтвердження, так і виявлення нових властивостей корпоративного управління. Основним при дослідженні критеріїв класифікації моделей корпоративного управління є не пошук нових критеріїв їх класифікації, а виокремлення тих, які найбільш об'єктивно в сукупності розкривають суттєві якості корпоративного управління та його призначення. Доводячи теоретичну та практичну необхідність класифікації моделей корпоративного управління, здійснюється класифікація цих моделей, вказується на їх подібності та відмінності.

Обґрунтовується, що класифікацію моделей корпоративного управління можна розглядати як один із способів пізнання розвитку корпоративного управління. Функціональний порівняльний аналіз світових моделей корпоративного управління, дослідження їх класифікації дозволяє глибше осягнути подібності і відмінності безпосередньо систем корпоративного управління, дійти загальних висновків з метою правозастосування, зокрема оновлення кодексів корпоративного управління та реформування корпоративного права.

Ключові слова: модель, класифікація, критерії класифікації, корпоративне управління, корпоративне право.

The article analyzes the approaches to the classification of corporate governance models formulated in the doctrine of corporate law and finds out the objectivity of the need for their classification. It is emphasized that in each country, the corporate environment and the structure of corporate governance differ depending on such factors as the conditions of economic development, the legal framework, traditions of economic activity, entrenched social values, norms and rules of operation of economic entities. Of course, the characteristics of the economic system and the development of the stock market also influence what the corporate governance system will be. The ratio of the listed factors allows us to talk about different models of corporate governance. It is emphasized that at this stage of the development of social relations there are qualitatively different models of corporate governance. They are viable because, through many years of practice, their implementation has shown their effectiveness in business processes.

It is emphasized that in the legal literature, models of corporate governance can be classified according to various criteria. Classification makes it possible to identify new features and qualitative features of any phenomena when determining its criteria. From the point of view of practice, classification is important for both confirmation and discovery of new properties of corporate governance. The main thing in researching the criteria for the classification of corporate governance models is not to find new criteria for their classification, but to single out those that most objectively reveal the essential qualities of corporate governance and its purpose. Proving the theoretical and practical necessity of classifying models of corporate governance, the classification of these models is carried out, their similarities and differences are indicated.

It is justified that the classification of corporate governance models can be considered as one of the ways of learning about the development of corporate governance. Functional comparative analysis of global models of corporate governance, the study of their classification allows for a deeper understanding of the similarities and differences of corporate governance systems, to reach general conclusions for the purpose of law enforcement, in particular, updating corporate governance codes and reforming corporate law.

Key words: model, classification, classification criteria, corporate governance, corporate law.

Постановка проблеми. Глобалізація все більше охоплює світову економіку, у зв'язку з чим зростає потреба в аналізі різних моделей корпоративного управління та критеріїв їх класифікації. Впровадження корпоративного управління є необхідністю сучасних бізнес-процесів, адже воно дає можливість юридичним особам розвиватися більш швидкими темпами та уникати різноманітних проблем. Корпоративне управління дозволяє регулювати процес взаємодії акціонерів (учасників) товариств та їх менеджерів, що має важливе значення для злагодженої роботи юридичної особи.

В кожній країні корпоративне середовище та структура корпоративного управління різняться залежно від таких чинників як умови розвитку економіки, законодавча база, традиції господарської діяльності, укорінені суспільні цінності, норми та правила функціонування суб'єктів господарювання. Звісно на те, якою буде система

корпоративного управління, впливають також особливості економічного устрою та розвиток фондового ринку. Співвідношення перерахованих факторів дозволяє говорити про різні моделі корпоративного управління. В юридичній літературі моделі корпоративного управління піддаються класифікації за різними критеріями. Всі вони займають своє місце в процесі діяльності юридичної особи корпоративного типу і лише на перший погляд здаються незначними. Комплексне дослідження корпоративного управління передбачає й з'ясування відповідних критеріїв класифікації, що є одним із способів пізнання корпоративного управління як системного явища.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням корпоративного управління та аналізу світового досвіду моделей корпоративного управління зокрема, присвячено праці багатьох закордонних та вітчизняних вчених економістів та юристів. Значний внесок в наукову доктрину

з даного питання зроблено такими авторами як О.З. Апостолок, О. Антонюк, З.А. Атаманчук, Н.О. Волошко, З.Б. Живко, Д.Б. Задихайло, А.Ф. Коваль, М.І. Копитко, З.Я. Макогін, М.І. Небава, О.Р. Сватюк, О.А. Харун, М.М. Шкільняк та ін.

Метою статті є науково-теоретичне дослідження основних видів моделей корпоративного управління та визначення критеріїв їх поділу, зокрема з'ясування сутності потреби у класифікації моделей корпоративного управління, розгляд пропонувані вченими-юристами та економістами підходів до класифікації моделей корпоративного управління, класифікація моделей корпоративного управління відповідно до сучасної практики правозастосування та доктрини корпоративного права.

Виклад основного матеріалу. Щоб виокремити критерії класифікації моделей корпоративного управління, з'ясувати їх види, необхідно насамперед звернутися до етимології вказаного слова. Адже як підкреслюється в юридичній літературі, класифікація – це не тільки спроба нашої свідомості, спираючись на визначені ознаки дійсності, упорядкувати наші знання про неї, а й одночасно відображення повноти і глибини знання [1, с. 43]. Тлумачні словники зазвичай визначають класифікацію як систему розподілу предметів, явищ або понять на класи, групи за спільними ознаками, властивостями. Класифікацією називається система розміщення предметів за класами на підставі схожості цих предметів у середині класу і їх відмінності від предметів інших класів [2, с. 175]. Класифікацією є такий поділ, у якому рід поділяється на види, види – на підвиди тощо [3, с. 84]. Як підкреслює В.С. Жеребкін, при класифікації поділ відбувається за найістотнішою ознакою, яка визначає характер усіх останніх ознак предметів, котрі класифікуються, і дає змогу встановити для кожного класу чітко визначене, постійне місце серед інших класів [3, с. 85].

В юридичній науці класифікація, що здійснюється з правової точки зору, зазвичай, є багатоманітною і проводиться за різними критеріями та з відповідною метою. Основне в класифікації – щоб вона не була штучною, а носила об'єктивний характер. Класифікація моделей корпоративного управління безсумнівно має важливе значення не тільки для впорядкування відповідної системи правового регулювання, а й дозволяє систематизувати весь обсяг матеріалу, що класифікується і тим самим уникнути однобічності їх наукового тлумачення. Класифікація дає можливість при визначенні її критеріїв виявити нові риси та якісні особливості будь-яких явищ. З позицій практики класифікація має важливе значення як для підтвердження, так і виявлення нових властивостей корпоративного управління.

У світовому масштабі явище корпоративного управління має неоднорідний характер. Іншими словами, на даній ланці розвитку суспільних відносин існують якісно відмінні одна від одної моделі корпоративного управління. Вони є життєздатними, оскільки через багаторічну практику їх реалізації показали свою ефективність у бізнесових процесах.

Відповідно до Великого тлумачного словника сучасної української мови слово «модель» має, зокрема, такі значення: «зразок, що відтворює, імітує будову і дію якогонебудь об'єкта, використовується для одержання нових знань про об'єкт» та «уявний чи умовний (зображення, опис, схема і т. ін.) образ якогонебудь об'єкта, процесу або явища, що використовується як його «представник» [4, с. 683]. В електронній версії Кембриджського словника англійської мови під поняттям «модель» розуміють простий опис системи або процесу, який можна використовувати в розрахунках або прогнозах того, що може трапитися [5].

Наведені вище словникові дефініції дозволяють стверджувати, що моделям характерні такі властивості:

1) модель є образом, імітацією реального об'єкта, що враховує його найсуттєвіші риси; 2) модель є уявним чи умовним образом об'єкта, тобто є продуктом мислення, творчості людини; 3) модель репрезентує певний об'єкт з поміж інших подібних об'єктів; 4) створення моделей має мету, а саме її наступне використання в науковому аналізі, прогнозах.

Наведені вище властивості поняття «модель» застосовні й для тлумачення моделей корпоративного управління. За такого підходу під моделлю корпоративного управління можна розуміти уявний образ, який репрезентує найсуттєвіші риси явища корпоративного управління та використовується для одержання нових знань про нього, формулювання прогнозів.

Розуміння поняття «моделі» у наукових дослідженнях розкриває І.М. Кульчицький. Він стверджує, що модель – це система-репрезентант, аналіз якої слугує способом отримати інформацію про іншу систему [6, с. 280]. На його думку, модель має такі ознаки: це річ; це система; має цільове призначення; завжди простіша за оригінал; це засіб отримання нової інформації про прототип; дослідження моделі має деякі переваги над безпосереднім дослідженням прототипу; її створює або усвідомлено шукає у природі людина [6, с. 280].

Пропонує І.М. Кульчицький класифікацію моделей, які використовуються в наукових дослідженнях. Він, зокрема, пише: «За субстратом реалізації розрізняють матеріальні, інформаційні та змішані моделі. Матеріальні (предметні, фізичні) моделі відображають наочні властивості об'єктів у реальному матеріальному об'єкті-копії. Інформаційні (абстрактні моделі) описують властивості та стани речей, їх взаємозв'язок із зовнішнім світом та відповідають поточним знанням людини про об'єкт моделювання. Інформаційні моделі поділяємо на мисленнєві та моделі-дані. Мисленнєві моделі постають у вигляді образів, що сформовані в уяві людини як результат її споглядання, роздумів, умовиводів тощо, а моделі-дані – це мисленнєві моделі, зафіксовані фізично тим чи іншим способом» [6, с. 283].

За наведеної вище класифікації моделі корпоративного управління слід відносити до інформаційних (абстрактних) моделей, а якщо точніше, то до їх підвиду – мисленнєвих інформаційних моделей. Моделі корпоративного управління є результатом мислення, споглядання людини за реальністю.

Явище моделі з точки зору філософії пояснює Н.П. Козаченко. У її розумінні модель – це обширна філософська категорія, що є наслідком здатності людського інтелекту до символічного пізнання світу, а саме явище моделювання притаманна людині в силу її віднесеності за межі природного світу у світ інтелекту [7, с. 113]. За словами Н.П. Козаченко всі моделі мають символічний характер і поділяються на дві великі групи: (1) реальні, емпіричні або фізичні моделі: модель літака, аеродинамічна труба, картонний будинок тощо; (2) ідеальні або теоретичні моделі: піраміда потреб, ціннісна ієрархія, модель державного управління тощо. На її думку, кожна модель являє собою інтерпретацію певного явища таким чином, в якому воно стає доступним людському інтелекту [7, с. 113].

За наведеного підходу моделі корпоративного управління відносяться до ідеальних або теоретичних моделей, оскільки не мають матеріального вираження.

Н.П. Козаченко вважає, що філософські, наукові, буденні моделі об'єднані тим, що виконують ряд подібних функцій: забезпечують наочність, здійснюють спрощення, впорядкування, пояснення і таким чином уможливають розуміння, надають певної інтерпретації і дають змогу зробити передбачення [7, с. 114].

Перелічені вище функції цілком притаманні й моделями корпоративного управління, адже останні, як ми побачимо надалі, за рахунок деякого спрощення

феномену корпоративного управління дозволяють глибше його пізнати, виділити внутрішні проблеми, розкрити переваги та недоліки різних способів організації управління компаніями.

Науковці-економісти М.М. Шкільняк та О.З. Аполтолюк вважають, що у результаті відокремлення прав власності від прав управління нею в кожній країні історично сформував набір відповідних механізмів для подолання інституційних проблем. Цими механізмами, на їх думку, є моделі корпоративного управління [8, с. 29]. Під моделлю корпоративного управління зазначені автори розуміють сталій розподіл функцій управління і контролю в корпорації між власниками і менеджерами [8, с. 29]. Тобто, указані вчені вважають, що причини формування й розрізнення моделей корпоративного управління лежать поза юридичною площиною.

Іншої думки дотримується Н.О. Волошко. Вона вважає, що оскільки взаємовідносини між компаніями на глобальному ринку регулюються різними системами правових норм, то використовуються і різні моделі корпоративного управління, яке виступає основним чинником підвищення інтеграції компанії з міжнародним ринком [9, с. 56]. Так, на її погляд, кожна країна формує власну доктрину корпоративного управління у вигляді системи формальних та неформальних відносин між акціонерами, топменеджментом та іншими зацікавленими сторонами. Вона стверджує, що це дозволяє сформувати національну організаційну модель, основними функціями якої є регулювання взаємовідносин з урахуванням національних традицій та особливостей законодавства [9, с. 56].

Як пояснюють автори навчального посібника «Корпоративне управління в системі економічної безпеки» З.Б. Живко, О.Р. Сватюк, М.І. Копитко, існують різні управлінські системи корпоративного регулювання: 1) моделі корпоративного управління за ступенем концентрації власності (інсайдерська, аутсайдерська); 2) моделі за ознакою функціонального призначення наглядової ради: англосаксонська, континентальна; 3) моделі за ознакою структури наглядових і виконавчих органів корпоративного управління: унітарна модель, модель подвійних рад [10, с. 43].

До наведених вище класифікацій моделей корпоративного управління О.А. Харун додає ще їх поділ за врахуванням інтересів. За цим критерієм розрізняють стейкхолдерську та акціонерну моделі корпоративного управління [11, с. 411].

Розкріймо детальніше перелічені вище різновиди моделей корпоративного управління.

Інсайдерські (англ. *insider* – нестороння людина) моделі корпоративного управління існують тоді, коли власність сконцентрована в руках кількох осіб, які володіють великими частками корпоративних прав [12, с. 208]. Згідно пояснень О.Ю. Великої та К.А. Заславської в інсайдерських моделях значна частина функцій управління здійснюється мажоритарними акціонерами (юридичними або фізичними особами), а менеджмент перебуває під їхнім прямим впливом [12, с. 208]. До інсайдерських моделей корпоративного управління відносять континентальну (німецьку) та японську моделі.

Т.Р. Антошко звертає увагу на специфіку організації нагляду за діяльністю компанії в інсайдерській моделі корпоративного управління. Така модель, за його словами, базується на діяльності інституційних інвесторів, які здійснюють внутрішній прями контроль діяльності корпорації, а зовнішній контроль здійснюється наглядовими радами невиконавчих директорів та ринками [13, с. 41].

Натомість аутсайдерські (англ. *outsider* – стороння людина) моделі корпоративного управління характеризуються широкою акціонерною власністю, яка є досить «розпиленою», і тому вплив на прийняття рішень більше залежить від менеджерів, ніж від акціонерів [12, с. 208].

Якщо говорити виключно про специфіку розподілу акціонерного капіталу та організацію управління компаніями, то між аутсайдерською та англо-американською моделями корпоративного управління можна ставити знак рівності. Однак англо-американська модель корпоративного управління володіє значно більшим набором характеристик.

Аутсайдер – незалежний директор, тобто особа, запрошена для виконання певних функцій, яка не має інтересів у компанії [13, с. 42]. Різницю між інсайдерами та аутсайдерами в корпоративному управлінні Т.Р. Антошко пояснює так: «Інсайдерами можуть бути робітники і менеджери підприємства, які є його акціонерами, а аутсайдері можуть бути представлені юридичними та фізичними особами (не працівниками підприємства), а також державою» [13, с. 42].

Особливістю англосаксонської моделі корпоративного управління є однорівнева рада директорів [14, с. 150] та відсутність окремого органу управління корпорацією – наглядової (спостережної) ради. Функції нагляду за рішеннями ради директорів корпорації тут виконують контрольні або аудиторські комітети.

На інші характеристики англосаксонської моделі корпоративного управління звертає увагу О.С. Білашенко, зазначаючи, що: власність у ній, як правило, розпорощена серед безлічі дрібних акціонерів; сама модель орієнтована переважно на задоволення інтересів акціонерів, інші стейкхолдери в корпоративному управлінні майже не представлені; розробкою рішень у цій моделі займаються оперативні комітети, затвердженням – рада директорів, виконавчі директори виконують рішення, а контрольні комітети ради контролюють виконання рішень [15, с. 346].

Як стверджує О.Б. Денис, переважна більшість американських компаній не має жодного акціонера, чия частка становила б понад 1% сукупного капіталу. На його думку, наслідком розпорощеності власності та використання унітарної системи управління є значний ступінь відстороненості власників від управління корпорацією та практично необмежені повноваження керівництва [16, с. 206].

На відміну від англосаксонської моделі корпоративного управління у континентальній (німецькій) моделі корпоративного управління існує дворівнева система управління. У ній наявні наглядова (спостережна) рада та виконавча рада директорів [14, с. 153]. При цьому наглядова (спостережна) рада виконує обидві контролюючі функції (затвердження та контроль за виконанням рішень), а виконавча рада директорів (правління) реалізує управління рішеннями [15, с. 346].

О.С. Білашенко деталізує особливості континентальної (німецької) моделі корпоративного управління, вказуючи, що контрольний пакет акцій у цій моделі сконцентрований у банках і партнерів банку, а натомість роль фондового ринку незначна. За його словами, представники акціонерів і трудовий колектив відіграють вирішальну роль у стратегічному плануванні діяльності банку, а сама модель базується на підтримці балансу інтересів всіх зацікавлених сторін і взаємній відповідальності [15, с. 346].

На відміну від англосаксонської моделі корпоративного управління у континентальній моделі капітал корпорації сконцентрований у нечисленних мажоритарних власників акцій. О.Б. Денис пояснює, що у великих німецьких компаніях на частку п'яти найбільших акціонерів припадає понад 40% акцій кожної з цих компаній, а це більш ніж удвічі перевищує рівень концентрації власності англійських фірм і на 60% вище північноамериканських. Він пише, що в Німеччині більш ніж 70% акціонерних компаній мають власників, що контролюють понад 50% акцій [16, с. 208].

Унітарна модель корпоративного управління передбачає наявність єдиної (унітарної) ради. Як ми вище вказували, вона характерна для англосаксонської системи

управління компаніями, де виконавчі і зовнішні директори діють у межах одного органу управління (ради директорів). А модель подвійних рад в корпоративному управлінні притаманна континентальній (німецькій) системі управління компаніями. Вона передбачає присутність одночасно двох рад – контролюючої (наглядова рада) і виконавчої (виконавча рада директорів або правління).

У стейкхолдерській (англ. stakeholder – зацікавлена сторона) моделі корпоративного управління відзначається пріоритетність впливу корпоративної діяльності на всіх зацікавлених сторін корпорації. Посадові особи та директори, залучені до роботи компанії, що дотримуються цієї моделі, в першу чергу враховують різноманітні інтереси всіх можливих стейкхолдерів у процесі прийняття рішень [17].

Менеджмент у стейкхолдерській моделі повинен виробити стратегію вирішення конфліктів між інтересами різних стейкхолдерів корпорації. У цій моделі керівництво компанії концентрується на врахуванні позицій третіх осіб, які можуть будь-яким чином залежати від корпорації, а не просто на меті досягнення прибутків для акціонерів [17].

Стейкхолдери в описаній моделі діляться на внутрішніх та зовнішніх, де внутрішніми стейкхолдерами є члени ради директорів та працівники компанії, які залучені до корпоративного управління. Тоді як зовнішніми стейкхолдерами можуть бути кредитори, аудитори, клієнти, постачальники, державні установи тощо [17].

Характерною рисою акціонерної моделі корпоративного управління є те, що діяльність ради директорів зосереджується на максимізації прибутків, що нараховуються акціонерам компанії. Порівняно з соціально перспективною стейкхолдерською моделлю, ця модель більш традиційна та базується на тому факті, що люди купують акції, які дозволяють їм збагатитися [17].

У акціонерній моделі корпоративного управління керівництво компанії діє за правилом, згідно з яким акціонери продадуть акції або спробують усунути раду директорів, якщо компанія зробить щось, не пов'язане з прибутком. Акціонерна модель постійно вимагає зростання дивідендів для акціонерів, підвищення ціни акцій, максимізації прибутків компанії [17]. Тобто за цієї моделі корпоративного управління інтереси зацікавлених сторін мають нижчий пріоритет порівняно з інтересами власників акцій.

Кожна з наведених вище класифікацій моделей корпоративного управління базується на якомусь одному критерії. Разом з тим у науковій спільноті склалася консолідована думка про існування трьох основних моделей корпоративного управління, які відрізняються між собою не за однією, а за комплексом ознак. Це такі моделі як англо-американська, німецька, японська.

Також виокремлюється сімейна модель корпоративного управління. Але як твердить О. Антонюк, ця модель представлена в багатьох країнах і є скоріше вторинною оскільки існує у якості доповнення до поточної основної моделі. За його словами, сімейна модель корпоративного управління характерна для країн Південної, Латинської Америки, Азії, ряду Європейських країн (Швеція, Італія, Франція) та Канади [18, с. 58].

Серед особливостей сімейної моделі корпоративного управління О. Антонюк виділяє такі: наявність довгострокової фінансової політики; управління підприємством, його частинами провадиться членами однієї сім'ї при повному їх контролі; наявність достатнього розміру активів для оптимізації ризиків у будь-якій частині компа-

нії; капітал розподіляється лише всередині компанії або за сімейними напрямками; закрите коло ради директорів, до якого можна потрапити лише за професійними якостями; метою є висока продуктивність при малому ризику; залучення інвесторів за умови надання малої кількості голосів; висока ізольованість інформації про підприємство, що спричиняє складність інвестицій [18, с. 57–58].

Окремі науковці ведуть мову про змішану або перехідну модель корпоративного управління, яка поєднує в собі елементи інших моделей. Наприклад, З.А. Атаманчук та З.Я. Макогін зазначають, що тенденції формування акціонерного капіталу в Україні свідчать на користь складності цього процесу і відхилення його від моделей корпоративного управління промислово розвинених країн. На їхнє переконання, за показником концентрації власності вітчизняна модель корпоративного управління є специфічною, змішаною, бо поєднує ознаки різних моделей [19, с. 73].

Для розрізнення англо-американської, німецької, японської моделей корпоративного управління використовують такі ознаки: географія поширення; тип власності на акції, частки; суб'єкти контролю за корпорацією; специфіка корпоративних інтересів; наявність конфлікту та системи стримувань і противаг між суб'єктами корпоративного управління; розподіл ризиків у корпорації; вплив держави на управління корпорацією та ін.

Висновки. Всі суб'єкти господарювання в процесі своєї діяльності зіштовхуються зі складнощами, кризовими станами, конфліктами, пов'язаними з корпоративною діяльністю. При цьому для кожної країни характерний свій набір заходів і способів їх розв'язання, залежно від обраної моделі корпоративного управління. Методика виокремлення моделей корпоративного управління сприяє не тільки подальшому вивченню його сутності як явища, але й удосконаленню вже існуючих моделей. Адже запит на правильне управління високий як ніколи.

Класифікацію моделей корпоративного управління можна розглядати як один із способів пізнання розвитку корпоративного управління. Основним при дослідженні критеріїв класифікації моделей корпоративного управління є не пошук нових критеріїв їх класифікації, а виокремлення тих, які найбільш об'єктивно в сукупності розкривають суттєві якості корпоративного управління та його призначення. Відтак, основними критеріями для класифікації моделей корпоративного управління у сучасному корпоративному праві є їх поділ залежно від: ступеня концентрації власності; статусу основних учасників корпоративних відносин; основних груп акціонерів конкретного товариства; структури володіння акціями; організаційної структури компанії; складу правління і наглядової ради; механізмів взаємодії між основними учасниками; корпоративних дій, що вимагають схвалення акціонерів; врахування інтересів.

Модель корпоративного управління є поєднанням економічних, соціальних і правових чинників, які визначають сутнісні характеристики корпоративного управління в тій чи іншій країні. Функціональний порівняльний аналіз світових моделей корпоративного управління, дослідження їх класифікації дозволяє глибше осягнути подібності і відмінності безпосередньо систем корпоративного управління, дійти загальних висновків з метою правозастосування, зокрема оновлення кодексів корпоративного управління та реформування корпоративного права. Вибір оптимального корпоративного управління сприятиме зростанню суб'єктів господарювання, рентабельності бізнесу, підвищить їх фінансові результати та ефективність діяльності у довгостроковій перспективі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мінка Т. Підходи до класифікації адміністративно-правових режимів. Публічне право № 2 (2011). С. 40–47.
2. Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І.К. Білодіда. К.: Наукова думка, 1970–1980. Т. 4. С. 175. URL: http://ukrlit.org/slovyk/slovyk_ukrainskoi_movy_v_11_tomakh (дата звернення: 06.10.2023)

3. Жеребкін В.Є. Логіка [Текст]: підручник / В.Є. Жеребкін. 10-е вид., стер. К.: Знання, 2008. 255 с.
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. та голов. ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. 1728 с.
5. Model. Cambridge dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/model> (дата звернення: 06.10.2023)
6. Кульчицький І. М. Концептуалізація понять "модель" та моделювання" у наукових дослідженнях. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Інформаційні системи та мережі. 2015. № 829. С. 273–284.
7. Козаченко Н. П. Що таке модель і яка від неї користь філософу? (на прикладі моделей ідеального суспільства). Актуальні проблеми духовності: зб. наук. праць. Кривий Ріг, 2018. Вип. 19. С. 113–131.
8. Шкільняк М. М., Апостолук О. З. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Корпоративне управління» для студентів освітнього ступеню «Магістр» спец-ті «Адміністративний менеджмент». Тернопіль, 2016. 170 с.
9. Волошко Н. О. Корпоративне управління в умовах глобалізації міжнародних економічних відносин: модель становлення та розвитку. *Економіка та держава*. 2021. № 12. С. 54–56.
10. Живко З. Б., Сватюк О. Р., Копитко М. І. Корпоративне управління в системі економічної безпеки: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 356 с.
11. Харун О. А. Розвиток корпоративного управління в умовах глобалізації. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2018. Вип. 6 (17). С. 409–415.
12. Велика О. Ю., Заславська К. А. Місце інсайдерської та аутсайдерської моделей корпоративного управління в економіці України. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 10. С. 207–212.
13. Антошко Т. Р. Інсайдерська та аутсайдерська складові сучасного корпоративного управління: системний підхід. *Економіка та держава*. 2009. № 1. С. 41–43.
14. Cernat L. The emerging European corporate governance model: Anglo-Saxon, Continental, or still the century of diversity? *Journal of European Public Policy*. 2004. Vol. 11, Issue 1. P. 147–166.
15. Білашенко О. С. Концепції та моделі корпоративного управління в банках країн, що розвиваються. Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: збірник наукових праць. Суми, 2010. Т. 30. С. 344–352.
16. Денис О. Б. Аналітичні дослідження корпоративних конфліктів в англо-американській і німецькій (континентальній) моделі корпоративного управління. *Регіональна економіка*. 2014. №4 (74). С. 205–211.
17. Comparing Shareholder and Stakeholder Models of Corporate Governance. URL: <https://idealsboard.com/comparing-shareholder-and-stakeholder-models-of-corporate-governance/> (дата звернення: 06.10.2023)
18. Антонюк О. Сімейна модель корпоративного управління як одна з основних перешкод розвитку корпоративного управління в Україні. Актуальні проблеми державного управління. 2021. №3 (84). С. 56–60.
19. Атаманчук З. А., Макогін З. Я. Моделі корпоративного управління: світовий досвід та проблеми формування в Україні в умовах сучасних викликів та загроз. *Економіка і організація управління*. 2022. №2 (36). С. 67–75.

**Запорізький національний університет
Міністерства освіти і науки України**

**Електронне наукове фахове видання
«Юридичний науковий
електронний журнал»**

№ 10, 2023

**Запорізький національний університет
Запоріжжя 2023**